

پیش‌ها و پانچ‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوبه‌ها شیخ محمد صالح المنجد حفظه الله تعالى

موضوع:

اخلاق؛ رذائل اخلاق؛ سب و لعن ناروا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پرسش

نویسنده: مهدی

تاریخ: ۱۳۹۵/۱۲/۱۵

آیا نفرین کردن جایز است؟ نفرین چه ضرری دارد که پیامبر ما را از آن نهی فرموده است؟

پاسخ

تاریخ: ۱۳۹۵/۱۲/۲۲

نفرین کردن به معنای لعنت و دعای بد بر کسانی که مستحق نفرین هستند اشکالی ندارد و آنان ده دسته‌اند که خداوند نفرینشان کرده است:

۱. شیطان که خداوند درباره‌اش فرموده است: **﴿لَعْنَةُ اللَّهِ﴾**^۱؛ «خداوند او را لعنت کرد» و فرموده است: **﴿وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ﴾**^۲؛ «و هرآینه بر تو لعنت است تا روز قیامت»!

۲. کافران که خداوند درباره‌ی‌شان فرموده است: **﴿فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾**^۳؛ «پس لعنت خداوند بر کافران است» و فرموده است: **﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا﴾**^۴؛ «هرآینه خداوند کافران را لعنت کرده و برایشان آتشی سوزان فراهم ساخته است»؛ خصوصاً کسانی از آنان که در حال کفر از دنیا رفته‌اند؛ چراکه خداوند درباره‌ی‌شان فرموده است: **﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا أُولَئِكَ عَلَيْهِمُ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾**^۵؛ «هرآینه کسانی که کافر شدند و مردند در حالی که کافر بودند لعنت خداوند و فرشتگان و همه‌ی مردم بر آنان است»!

۳. منافقان که خداوند درباره‌ی‌شان فرموده است: **﴿وَعَدَّ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارِ﴾**

۱. النساء/ ۱۱۸

۲. الحجر/ ۳۵

۳. البقرة/ ۸۹

۴. الأحزاب/ ۶۴

۵. البقرة/ ۱۶۱

نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعْنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ^۱؛ «خداوند به مردان و زنان منافق و به کافران آتش جهنّم را وعده داده است که در آن جاودانند، آن برایشان کافی است و خداوند لعنت‌شان کرده و برایشان عذابی ماندگار است»!

۴ . مرتدّان که خداوند درباره‌ی‌شان فرموده است: ﴿كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾ أُولَئِكَ جَزَاءُهُمْ أَنْ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾^۲؛ «چگونه خداوند کسانی را هدایت کند که بعد از ایمانشان کافر شدند، در حالی که شهادت دادند پیامبر حقّ است و دلایل روشن برایشان آمد؟! و خداوند گروه ظالمان را هدایت نمی‌کند. آنان کیفرشان این است که لعنت خداوند و فرشتگان و همه‌ی مردم بر آنان است»!

۵ . کسانی از اهل کتاب که با مسلمانان ستیزه می‌جویند؛ چراکه خداوند درباره‌ی آنان فرموده است: ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا ﴿٥١﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعْنَةُ اللَّهِ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا﴾^۳؛ «آیا کسانی که بهره‌ای از کتاب داده شدند را ندیدی که به جبت و طاغوت ایمان می‌آورند و به کسانی که کافر شدند می‌گویند که آنان از کسانی که ایمان آوردند هدایت‌یافته‌ترند؟! آنان کسانی هستند که خداوند لعنت‌شان کرده است و هر کس که خداوند لعنتش کند برایش یاوری نخواهی یافت»؛ خصوصاً از میان یهودیان که خداوند درباره‌ی‌شان فرموده است: ﴿مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُخَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمِعْ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَزَاعِنًا لَيًّا بِأَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمِعْ وَانظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِنْ لَعْنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا﴾^۴؛ «برخی از یهودیان کلمات را از جای خود می‌گردانند و می‌گویند شنیدیم و نافرمانی کردیم و بشنو که شنیده نشوی و راعنا (که در زبان آنان توهین است و در زبان عربی یعنی ما را رعایت کن) تا با زبانشان بیچانند و در دین طعنه زنند و اگر می‌گفتند شنیدیم و اطاعت کردیم و بشنو و به ما فرصت بده برایشان بهتر و درست‌تر بود، ولی خداوند آنان را به خاطر کفرشان لعنت کرد، پس جز اندکی ایمان نمی‌آورند»!

۶ . حاکمان جائر و پیشوایان گمراه‌کننده؛ چراکه خداوند درباره‌ی آنان فرموده است: ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنصَرُونَ ﴿٥٢﴾ وَأَتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً ﴿٥٣﴾ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ﴾^۵؛ «و آنان را پیشوایانی قرار دادیم که به سوی آتش دعوت می‌کنند

۱ . التوبة / ۶۸

۲ . آل عمران / ۸۶ و ۸۷

۳ . النساء / ۵۱ و ۵۲

۴ . النساء / ۴۶

۵ . القصص / ۴۱ و ۴۲

و روز قیامت یاری نمی‌شوند و در این دنیا لعنتی را به دنبالشان آوردیم و روز قیامت آنان از زشت‌رویانند» و فرموده است: **«وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا ۗ رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَاهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا»**^۱؛ «و گویند: پروردگارا! ما از حاکمان و بزرگانمان اطاعت کردیم پس آنان ما را گمراه کردند! پروردگارا! آنان را دو چندان عذاب بده و آنان را لعنت کن لعنتی بزرگ» و فرموده است: **«فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ ۗ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ»**^۲؛ «پس آیا ممکن است که چون به حکومت دست یابید در زمین فساد انگیزید و پیوندهاتان را قطع کنید؟! آنان کسانی هستند که خداوند لعنت‌شان می‌کند، پس کرشان می‌گرداند و دیدگان‌شان را کور می‌سازد»!

۷. ظالمانی که مردم را از راه خداوند باز می‌دارند و آن را انحرافی نشان می‌دهند؛ چراکه خداوند درباره‌ی آنان فرموده است: **«فَأَذَنُ مٌؤَدَّنٌ بَيْنَهُمْ أَنْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ۗ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ»**^۳؛ «پس آواز دهنده‌ای در میان‌شان آواز می‌دهد که لعنت خداوند بر ظالمان است؛ همانان که از راه خداوند باز می‌دارند و آن را کج نشان می‌دهند و آنان به آخرت باور ندارند»؛ بل همه‌ی کسانی که اسباب هدایت مردم را کتمان می‌کنند، خواه با سکوت خود درباره‌ی آن‌ها و خواه با جلوگیری از گفتن‌شان توسط دیگران؛ چراکه خداوند درباره‌ی آنان فرموده است: **«إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ ۗ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ»**^۴؛ «هرآینه کسانی که چیزی از بیّنات و هدایت که نازل کردیم را پس از اینکه برای مردم در کتاب تبیین نمودیم کتمان می‌کنند، آنان را خداوند لعنت‌شان می‌کند و لعنت کنندگان لعنت‌شان می‌کنند»!

۸. کسانی که با ادعاهای بدون دلیل در قلمرو دین، بر خداوند دروغ می‌بندند؛ چراکه خداوند درباره‌ی آنان فرموده است: **«وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۗ أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۗ أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ»**^۵؛ «و چه کسی ظالم‌تر از کسی است که بر خداوند دروغ می‌بندد؟! آنان بر پروردگارشان عرضه می‌شوند و گواهان می‌گویند این‌ها کسانی هستند که بر پروردگارشان دروغ بستند، آگاه باشید که لعنت خداوند بر ظالمان است»!

۹. بیعت شکنان بریده از حق و افساد کننده در زمین که خداوند درباره‌ی‌شان فرموده است: **«وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ**

۱. الأحزاب / ۶۷ و ۶۸
 ۲. محمد / ۲۲ و ۲۳
 ۳. الأعراف / ۴۴ و ۴۵
 ۴. البقرة / ۱۵۹
 ۵. هود / ۱۸

فِي الْأَرْضِ^۱ أَوْلَيْكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ^۲؛ «و کسانی که عهد خداوند را پس از بستنش می شکنند و چیزی که خداوند امر کرده است تا پیوسته نگاه داشته شود را می برند و در زمین فساد می انگیزند آنان برایشان لعنت و برایشان جای بد است!»

۱۰. مرتکبان قتل عمد و قذف زنان آبرومند تا هنگامی که توبه نکرده اند؛ چراکه خداوند درباره‌ی شان فرموده است: **﴿وَمَنْ يَفْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَعَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعْنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا﴾^۳؛** «و هر کس مؤمنی را از روی عمد بکشد کیفر او جهنم است که در آن جاودان می ماند و خداوند بر او خشم می گیرد و او را لعنت می کند و برایش عذابی عظیم فراهم می سازد» و فرموده است: **﴿إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾^۴؛** «هرآینه کسانی که به زنان پاکدامن بی خبر مؤمن تهمت می زنند در دنیا و آخرت لعنت می شوند و برایشان عذابی عظیم است!»

این ها کسانی هستند که نفرین کردنشان در کتاب خداوند جایز است و تبعاً مستجاب می شود، ولی نفرین کردن دیگران که خداوند نفرینشان نکرده، گناه است و تبعاً مستجاب نمی شود، بلکه چه بسا نفرین کننده را مستحق نفرین می کند و از این رو، نفرین کردن کسانی که در بودنشان از این ده دسته تردید یا اختلافی جدی میان مسلمانان وجود دارد نیز جایز نیست؛ مانند شماری از اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم که پس از او ظالم شدند و بیعت شکستند و در زمین فساد انگیزتند و به قتل پرداختند، ولی به باور بیشتر مسلمانان مستحق نفرین نیستند؛ چراکه سوء نیت نداشتند یا پیش از مرگ توبه کردند یا دست کم احترام سابقه و صحبت شان با پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم واجب است و از این رو، مسلمانانی که آنان را از این ده دسته می پندارند باید احتیاط یا بزرگواری پیش گیرند و به جای نفرین بر آنان، بر عناوینی کلی نفرین کنند؛ مانند عنوان ظالمان که بر هر ده دسته صدق می کند؛ چنانکه یکی از یارانمان ما را خبر داد، گفت:

«قَالَ الْمَنْصُورُ: إِنِّي أَلَعَنُ الظَّالِمِينَ فِي كُلِّ يَوْمٍ سَبْعِينَ مَرَّةً! قُلْتُ: وَتَسْمِيهِمْ؟ قَالَ: رَبِّي أَعْلَمُ بِهِمْ وَسَمِعْتُهُ يَقُولُ: لِكُلِّ أُمَّةٍ أَشْقَاهَا وَأَشَقَى هَذِهِ الْأُمَّةِ مَنْ قَتَلَ عَلِيًّا! قُلْتُ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: ثُمَّ أَرْبَعَةٌ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْأَرْبَعَةُ؟! فَظَنَنْتُ أَنَّهُ يُرِيدُ رِجَالًا كَانَ يَدْعُو عَلَيْهِمْ عَلِيٌّ فِي الْقُبُورِ»؛ «منصور فرمود: هرآینه من هر روز هفتاد بار ظالمان را لعنت می کنم! گفتم: و آن ها را نام می بری؟ فرمود: پروردگارم به آن ها داناتر است و شنیدم می فرماید: برای هر امتی شقی ترین آن است و شقی ترین این امت کسی است که علی را کشت!

۱. الزعد / ۲۵
۲. النساء / ۹۳
۳. التور / ۲۳

گفتم: سپس چه کسی؟ فرمود: سپس چهار نفر و تو چه می‌دانی که چهار نفر چه کسانی هستند؟! پس پنداشتم منظورش کسانی هستند که علی آنان را در قنوت نفرین می‌کرد».

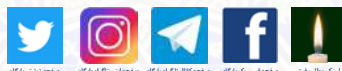

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ جراسانی
 مجتبی‌الله حکیمیان، مدیر مسئول

www.alkhorasani.com

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ جراسانی حفظه الله تعالى

* لطفاً بر روی لینک مورد نظر خود کلیک کنید.